

INFORMACE PRO RADU ČLENŮ ČLENSKÝCH FIREM SP ČR 21. BŘEZNA 2018 SEKCE MEZINÁRODNÍCH VZTAHŮ

AKTUÁLNĚ Z OBLASTI ZAHRANIČNÍCH VZTAHŮ A PODPORY EXPORTU (GARANTI: VICEPREZIDENT S. KÁZECKÝ A VICEPREZIDENT R. ŠPICAR)

Plán podnikatelských misí a dalších akcí SP ČR (aktualizace k 14.3.):

Exportní seminář: Jordánsko – brána na Střední východ (ve spolupráci s MPO)	22.3.
Kulatý stůl k financování návazných projektů na programy ZRS ČRA a programy B2B ČRA (ve spolupráci s Platformou podnikatelů pro ZRS)	23.3.
Podnikatelská mise do Vietnamu doprovázející náměstkyně MPO Vladimíra Bärtla při příležitosti zasedání smíšené česko-vietnamské komise pro hospodářskou spolupráci	9. - 14.4
Podnikatelská mise do Jordánska doprovázející ministra průmyslu a obchodu Tomáše Hünnera při příležitosti zasedání Společné komise pro hospodářskou spolupráci	24. - 26.4
Kulatý stůl pro exportéry – budování obchodního týmu v zahraničí: hlavním hostem Tomáš Kolář, generální ředitel Linet	22.5
Podnikatelská mise do Jihoafrické republiky a Nigérie doprovázející předsedu Senátu Milana Štěcha (TBC)	květen (TBC)
16. zasedání Česko-tchajwanské podnikatelské rady včetně B2B jednání českých a tchajwanských podnikatelů	19.6
Konzultace firem s ekonomickými diplomaty a řediteli kanceláří CzechTrade	2. pol června (TBC)

OBCHODNÍ POLITIKA (GARANTI: VICEPREZIDENT S. KÁZECKÝ A VICEPREZIDENT R. ŠPICAR)

Nástroje na ochranu obchodu (TDIs) a antidumping:

Nová antidumpingová metodologie vstoupila v platnost na konci roku 2017 (*informovali jsme podrobně v podkladech na lednové představenství*). Ta řeší dumpingové a subvencované dovozy ze zemí s významnými státem vyvolanými zkresleními trhu. Zavádí nový způsob výpočtu pro stanovení, zda u dovozu do EU ze zemí, v nichž je hospodářství zkresleno zásahy státu, došlo k dumpingu.

Modernizace nástrojů na ochranu obchodu dále (tzv. TDIs) probíhá.

Navrhované nařízení má za cíl (Klíčové a sporné body):

- zvýšit míru transparentnosti a předvídatelnosti, pokud jde o zavádění prozatímních antidumpingových a antisubvenčních opatření. To zahrnuje 3týdenní lhůtu předběžného vyrozumění po zveřejnění příslušných informací, během níž ještě nebudou prozatímní cla uplatněna, jakož i doplňující záchranné sítě, jež mají řešit otázku hromadění zásob,
- v případě hrozby odvetných opatření ze strany třetích zemí umožnit zahájení šetření bez oficiální žádosti daného odvětví,
- umožnit odborovým organizacím podávat podněty společně s daným odvětvím a stát se účastníkem řízení,

- zkrátit dobu šetření na běžnou lhůtu 7 měsíců, nejdéle však 8 měsíců. Konečná cla budou muset být uložena do 14 měsíců,
- umožnit uložení vyšších cel, pokud dochází k narušení v oblasti surovin a tyto suroviny představují jednotlivě více než 17 % výrobních nákladů. Úroveň uložených cel pak bude možné přizpůsobit podle „pravidla nižšího cla“, pokud je to v zájmu EU. Uložení vyšších cel bude zahrnovat cílový zisk stanovený na úrovni nejméně 6 %,
- umožnit dovozcům, aby jim byla vrácena cla vybraná v průběhu přezkumu opatření před pozbytím platnosti v případě, že opatření na ochranu obchodu nebudou zachována,
- při posuzování přijatelnosti závazku a při stanovování rozpětí pro odstranění újmy zohlednit sociální a environmentální normy.

Koncem ledna výbor pro mezinárodní obchod Evropského parlamentu (INTA) schválil politickou dohodu týkající se **modernizace (TDIs)**, kterou uzavřely v prosinci instituce EU. Aby mohla dohoda vstoupit v platnost, bude ji ještě muset schválit plenární zasedání EP a Rada. Formální proces přijímání by měl být dokončen do konce prvního pololetí roku 2018.

Vztahy s Čínou:

Sdílíme postoj BusinessEurope ve vztahu k čínským projektům jako je „Hedvábná stezka (Pás a stezka)“. Evropský i český byznys vidí ve vztahu s Čínou potenciál a řada firem ho i účinně využívá, ale BusinessEurope žádá transparentnost a dodržování tržních pravidel. EU by měla žádat po Číně dialog a větší spolupráci. Byznys by měl být zapojen do projektů od samého začátku a měl by žádat dodržování klíčových principů (nediskriminační veřejné zakázky, sdílení informací a transparentnost aj.).

Čína se snaží posílit svoji přítomnost a vliv ve světě a nastavuje nová pravidla. Vzniká v zásadě paralelní systém, který není v souladu s OECD a především WTO.

Vztahy EU – Čína poznamenalo v roce 2017 několik věcí, které Číňané nesli nelibě – antidumpingová metodologie, návrh na prověřování zahraničních investic do EU, pokračující problémy s přístupem na čínský trh, odpor EU proti čínské legislativě o kybernetické bezpečnosti atd.

BusinessEurope (BE) spolupracuje s čínskými komorami, které chtějí slyšet pozitivní ohlasy (jsou nemile překvapené, když BE na tiskové konferenci či veřejné akci hovoří i o problémech a obavách evropského byznysu). S tímto postojem se setkal v ČR několikrát i SP ČR.

BE bude pracovat na dvou dokumentech: k hedvábné stezce a obecně k Číně (k tématům jako bezpečnost, kybernetická bezpečnost, digitalizace, veřejné zakázky, státní podpora atp.; jaké aktivity provádí Čína i co by alternativně mohla navrhnout EU). Členové BE by měli zasílat vstupy. SPČR se již BE vyjadřoval k projektu „Pás a stezka“, jeho potenciálu i možným rizikům a zapojení českých firem.

Dohody o volném obchodu:

Japonsko

Uzavření dohody oznámeno 8.12. 2017, bohužel zůstaly dvě nedořešené věci – ochrana investic a datové toky. Zvláště otázka volného toku dat je pro nás citlivá. Dohoda stanovuje, že oběma kapitolami se budou strany zabývat do 3 let. SP ČR se obává, aby se z takového vyhýbání úpravě datových toků v FTA nestal standard. Více v části „Volný tok dat v obchodních dohodách“.

Nyní Probíhá právní čištění textu a překlady.

První polovinu roku 2018 zabere právní čištění textu a překlady dohody. Pak by ji měli podepsat nejvyšší představitelé obou stran a v polovině roku 2018 bude představena Radě a Parlamentu. V platnost by

dohoda mohla vstoupit někdy během prvního čtvrtletí roku 2019. Vzhledem k absenci investiční kapitoly se dle rozhodnutí Komise nejedná o dohodu smíšenou a nemusí být ratifikována národními parlamenty. Junckerova administrativa považuje tuto dohodu za jednu ze svých priorit.

CETA – Kanada

Pokračuje postupný proces ratifikace v členských státech EU. Dohoda je stále předběžně prováděna bez částí, které nejsou ve výlučné působnosti EU.

Aktuálně probíhá sběr vstupů pro Fórum regulatorní spolupráce s Kanadou v rámci CETA (návrhy oblastí, v kterých by byla regulatorní spolupráce užitečná, pomohla snížit administrativní náklady a podpořila vzájemný obchod). Vstupy lze zasílat do 16.2., více informací zde: goo.gl/QiDrWL Na žádost MPO jsme informaci publikovali na webu a rozšířili mezi členské firmy.

Ostatní obchodní dohody:

MEXIKO – vyjednávání dohody pokračuje dobře. Evropská komise zveřejnila tento týden zprávu o pokroku, který byl dosažen v posledním 7. vyjednávacím kole mezi EU a Mexikem (11. – 22. prosince 2017). Optimistické odhady uvádějí, že by dohoda mohla být hotova v prvním čtvrtletí roku 2018. Ve velké části kapitol byla dosažena shoda, v ostatních významný pokrok.

MERCOSUR – během roku 2017 rychlý pokrok jednání. Nyní značné zpomalení kvůli citlivým zemědělským komoditám a odporu některých zemí, zejména Francie. EK by chtěla během následujících týdnů dosáhnout politické dohody, protože volby hrozící v Brazíli v říjnu 2018 a volby do EP a změna EK v roce 2019 by mohly způsobit odklad jednání na neurčito. EU má předložit novou nabídku v oblasti přístupu na trh a MERCOSUR nabídku přístupu na trh, chráněných geografických označení a veřejných zakázkách.

EK pozitivně hodnotí úvodní část jednání o FTA s **Chile**.

EK hodlá do konce svého mandátu (pol. 2019) představit dohody v pořadí Japonsko, Singapur, Vietnam.

EVROPSKÉ ZÁLEŽITOSTI A MEZINÁRODNÍ ORGANIZACE (GARANTI: VICEPREZIDENT S. KÁZECKÝ)

Prověřování přímých zahraničních investic do Evropské unie:

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví rámec pro prověřování přímých zahraničních investic do Evropské unie.

Aktuální situace:

Evropská komise předložila 13. září návrh legislativního textu, jehož cílem je vznik evropského rámce pro prověřování přímých zahraničních investic s ohledem na hrozby, které tyto investice mohou představovat pro bezpečnost a veřejný pořádek. Návrh není plošný, ale cílí na strategická odvětví, infrastrukturu a technologie klíčové pro budoucí vývoj a bezpečnost. Fakticky sice nenařizuje státům, které monitorovací mechanismus nemají (12 již má), aby ho vytvořily, ale Evropská komise požaduje informace v míře, ve které je jiným způsobem stát zřejmě nezíská. Jádrem obav na straně EK je, že třetí země může investici využít k působení na úkor technologické úrovně EU a ohrozit bezpečnost a veřejný pořádek.

EK obhájí návrh s tím, že EU je největší ekonomický blok, který žádný screening investic nemá a je třeba oblast investic učinit transparentní. Neobává se zpřísnění návrhu v Radě a EP (což je jedna z našich obav), protože většina by pak návrh neprošel přes členské státy v Radě. (komentář SP – je pravda, že např. Rusko i Čína takové systémy mají a nelze tam investovat jakkoli a do Čehokoli a naše firma v Číně a Čínská zde má značně odlišné podmínky pro investování)

Návrh často podporují země, které potřebný mechanismus již mají. Např. Francie, Německo, Itálie, naopak více pochybností mají státy, které mechanismus nemají vůbec.

Ve výboru EP pro mez. Obchod (INTA) návrh rozděluje lidovce, sociální demokraté jsou spíše pro návrh, frakce ALDE a ECR spíše proti – sdílí i naše obavy z konečné implementace.

Z pohledu byznysu přináší však návrh řadu rizik:

Pokud mechanismus vznikne, je třeba zajistit, aby neohrozil otevřenost EU jako investičního prostředí, byl nediskriminační, respektoval proporcionalitu, transparentnost a nebyl v rozporu s mezinárodními závazky a pravidly vnitřního trhu. Samostatnou kapitolou je pak slučitelnost s obchodními dohodami, které EU uzavírá se třetími zeměmi. Naše obavy dále pramení z nejasné definice bezpečnosti a veřejného pořádku a z možnosti zvýšení státních zásahů do rozhodování firem.

Problematické může být také zajištění ochrany citlivých dat a zamezení jejich úniku do rukou konkurentů. Rizikem je i vznik prodlev v realizaci investic a vyvolávání sporů mezi jednotlivými státy EU, které si často v lákání investorů konkurují. Řádně musí být také definována odvětví, kterých se opatření má týkat a je třeba vzít v úvahu fakt, že se technologie a jejich význam v čase mění. Uvážíme-li, že návrh nerozlišuje investice dle objemu a například také umožňuje, aby se jeden členský stát vyjadřoval k investiční aktivitě v jiném státu, narůstají naše obavy z potenciální zneužitelnosti.

Volné kapitálové prostředky na světovém trhu samozřejmě zvyšují tlak a investiční apetit i některých neprůhledných a rizikových subjektů, které mohou mít jiné než obchodní ambice. EU a její členové však nesmí omezováním investičních toků snížit svoji konkurenceschopnost a podvázat příliv kapitálu. Jedná se o citlivý problém, postavený na hledání rovnováhy mezi volným pohybem kapitálu a zachování práva státu oprávněně regulovat za účelem důvodné ochrany vlastní bezpečnosti.

BusinessEurope nemá při zaujetí stanoviska snadnou pozici – není dostatek shody mezi státy. Své stanovisko chystá v blízké době také EHSV. **Stanovisko SP ČR k návrhu najdete ke stažení zde**
<http://goo.gl/g6T6v7>.

Datové toky / přeshraniční pohyb dat a obchodní dohody:

Aktuální situace:

V dnešní době, kdy se digitální obchod či využívání dat stávají stále častěji součástí obchodních modelů i tradičních průmyslových odvětví, musí takové smlouvy kromě pohybu zboží, služeb a pracovníků, počítat také s nastavením podmínek pro pohyb dat. Podle toho, co zaznívá z Evropské komise, máme vážné obavy, že návrhy Evropské komise tuto oblast z obchodních dohod záměrně vyloučí. Nezahrnout data do obchodních dohod však bude znamenat omezení schopnosti evropských, a tedy i českých zejména malých a středních podniků do oblastí mimo EU vyvážet své výrobky či služby.

Snaha vyloučit ustanovení týkající se přenosu dat z obchodních dohod přichází od části Evropské komise. Jedno z vysvětlení je, že nechtějí riskovat situaci, kdy nařízení o ochraně osobních údajů tzv. GDPR bude napadeno u Světové obchodní organizace jako protekcionistické – nejjednodušší cesta je tedy data z dohod vyloučit. Evropské firmy podle tohoto nařízení budou muset splnit podmínky velmi vysoké ochrany dat, pokud by chtěly data vyvážet. Přestože pak budou připraveny zajisti vysokou úroveň ochrany dat, nebudou moci data do Evropy dovážet. Evropský parlament ve svém sdělení s tímto postojem Evropské komise zásadně nesouhlasí. Ohradily také mnohé členské státy.

Některé čl. členské státy mají navíc protekcionistické tendence, a naopak toto ne vždy podporují a mohl by pak např. nastat problém dohodu ratifikovat.

Možná rizika neexistence digitálních kapitol:

Vyžadování lokalizace dat – fyzická přítomnost datových center, úložišť na území státu, vytváření bariér pod záminkou ochrany bezpečnosti, ochrany osobních dat apod. tam, kde to reálně nemá opodstatnění apod. Vzhledem k množství oborů, kterých se to týká, se takto dá určitá FTA „paralyzovat“, protože sice odstraníme clo, ale reálný byznys zkomplikují, nebo znemožní tyto bariéry. Týká se nejen digitálního byznysu, ale i e-shopů, vědy a výzkumu, průmyslu, obchodníků poskytující globálně služby k produktům (servis, záruky, softwarové update apod.)

Například dohoda o volném obchodu Tzv. Trans-Pacific Partnership obsahuje ustanovení o pohybu dat, ambiciózní digitální kapitola se vyjednává také v revidované NAFTA. Partneri se zavazují, že nebudou po firmách požadovat ve vzájemném obchodu lokalizaci dat, výjimkou jsou samozřejmě oprávněné možné z důvodů národní bezpečnosti a tak podobně. U dohody CETA je část o datových tocích v předběžném provádění a v některých zemích vyvolávala klasické obavy o bezpečnost osobních dat.

Čerstvě vyjednaná dohoda s Japonskem bohužel tuto kapitolu nemá a obsahuje pouze závazek, že se o ní bude do 3 let jednat. Svaz má obavu, aby se z takového postupu nestala norma. Pokud v obchodních dohodách uzavíraných EU tyto kapitoly nebudou – bude to znamenat pro naše firmy velký handicap.

Svaz průmyslu a dopravy zaslal 20. 1. dopis ministroví průmyslu a obchodu a v kopii také na Stálé zastoupení v Bruselu a digitálnímu zmocněnci při Úřadu vlády, aby se naše pozice dostala na příslušná jednání. Dále jsme podpořili dopis BE na bulharské předsednictví a v úzké spolupráci s VP Jabůrkovou vyzvali ke spolupráci i náš slovenský protějšek RUZ.

BREXIT – aktuální stav vyjednávání mezi EU a Velkou Británií o vystoupení z EU:

Evropská komise (EK) na začátku února představila návrh dohody o přechodném období po vystoupení Spojeného království z EU. Británie Unii opustí na konci března 2019 a přechodné období by mělo trvat do konce roku 2020. Po tuto dobu by měla mít přístup na unijní trh, musela by ale v plném rozsahu uznávat evropské právo. Zároveň by už země podle návrhu Komise nebyla zastoupena v orgánech a jiných subjektech EU. Návrh také počítá s možností sankcí v podobě omezení přístupu na unijní trh v případě porušení dohodnutých pravidel. Ohledně konečného uspořádání vztahů, pak vše směřuje k uzavření obchodní dohody, neboť ostatní modely britské požadavky v podstatě vylučují.

Dále EK zveřejnila 28. února návrh textu výstupové dohody mezi EU a Británií, který vyvolal ostrou reakci britské premiérky. Britská strana považuje návrh za nepřijatelný v oblasti uspořádání hranice s Irskem a Severním Irskem, jehož zachování v celní unii EU považuje za podkopávání integrity Británie. Dle předsedy Evropské Rady D. Tuska ale Británie s lepším řešením nepřišla.

Mayová navrhuje „ambiciózní ekonomické partnerství“. V EU však sílí pocit, že se jedná o tzv. „vyzobávání hrozinek“, kdy si Británie chce vybrat jen to nejlepší. Britská premiérka s uvedeným nařčením nesouhlasí a říká, že každá obchodní dohoda obsahuje odlišné přístupy k různým sektorům a to za „vyzobávání hrozinek“ označit nelze.

Na téma ambiciózního ekonomického partnerství pronesla britská premiérka 2. března projev, který obsahoval jeho 5 základních kamenů. Jde o reciproční závazky zajišťující rovnou a otevřenou konkurenci, nezávislý arbitrážní mechanismus, průběžné pravidelné konzultace, ustanovení o ochraně dat zajišťující

britským firmám přístup k unijnímu mechanismu řešení sporů při ochraně dat a snahu zachovat úzké kontakty mezi lidmi, protože občany EU považuje za nedílnou součástí ekonomických a společenských struktur britské společnosti. Británie si nepřeje vznik cel a kvót a přeje si takový celní režim, který zamezí vzniku tvrdé irské hranice.

Standardy a regulace by i v budoucnu měly zůstat nejméně na stejné úrovni jako v EU, a tedy velmi podobné těm unijním. Mayová uznává, že přístup na unijní trh se po brexitu zhorší. Zmínila možnost budoucího celního partnerství UK s EU. Potřebná bude nová dohoda o ochraně dat. Mayová dále zmínila například oblasti léčiv, chemického či leteckého průmyslu, přeje si co nejtěsnější budoucí spolupráci v energetice či dopravě, významnou roli bude mít otázka finančních služeb. Chce zůstat součástí některých agentur a je připravena dostát odpovídajícím finančním závazkům.

Britský svaz průmyslu CBI na proslov Mayové reagoval s tím, že návrhy jsou dobrým směrem, ale je třeba začít jednat. Zdůraznil tři oblasti: Přechodné **období** – je třeba se na něm dohodnout do konce března, **Soulad s pravidly EU u datových toků, mobility lidí, kvalifikací a standardů** (některé sektory stojí stranou), **Cl** – celní návrhy UK vlády zatím nejsou dostačující

SP ČR dlouhodobě zdůrazňoval důležitost přechodného období pro zachování právní jistoty, avšak neméně důležitá je konečná úprava vztahů. Současné spory právě kolem ní, mohou oddálit dohodu o přechodném období, která by ideálně měla být na stole na konci března. Prioritou pro nás zůstávají co možná nejužší vazby s Velkou Británií po Brexitu a integrita vnitřního trhu EU.

Revize směrnice o vysílání pracovníků:

Na základě třístranného jednání mezi Evropskou komisí, Radou EU a Evropským parlamentem, došlo 28.2.k dosažení prozatímní dohody o tom, že odvětví dopravy bude vyjmuto z obecných pravidel směrnice o vysílání pracovníků. Těchto jednání se jako stínová zpravodajka od počátku účastnila také paní poslankyně Martina Dlabajová (ANO/ALDE), která se úzce spolupracuje s experty SP ČR.

Vyjmutí dopravy z obecných pravidel pro vyslané pracovníky, která byla primárně nastavena především pro stavební sektor je úspěch. Tento sektor byl od počátku pro nás prioritou. Sektor dopravy je vysoce mobilní a vyžaduje specifickou úpravu pravidel, která by měla být nekomplikovaná, jednotná, jednoznačná a snadno vymahatelná s cílem usnadnit dopravní činnosti a současně chránit řidiče. Toto rozhodnutí tak dává prostor pracovat na nových specifických pravidlech pro vyslané řidiče a nastavit je tak, aby konečně odpovídaly reálným podmínkám na trhu a nastavila se rovnováha mezi zachováním konkurenceschopnosti dopravců na jednotném trhu a ochranou práv pracovníků.

Horší zprávou je, že státy nyní mohou aplikovat na dopravu směrnici o vysílání pracovníků z roku 1996, dokud nebude přijat „lex specialis“. Nicméně teď se otevřel prostor na takové speciální úpravě pro dopravu pracovat a nastavit parametry co nejlépe.

Účast generální ředitelky (GŘ) Dagmar Kuchtové na oslavě 60. let existence BusinessEurope:

Ve dnech 28.2. – 1.3. se GŘ zúčastnila slavnostní večeře a konference BusinessEurope Day u příležitosti tohoto výročí. Ve spolupráci se stálou delegátkou při BE Janou Radovou absolvovala několik pracovních schůzek (a to s VV Zajíčkem – zástupcem stálého představitele ČR při Evropské unii, poslankyní EP Ditou Charanzovou a Grzegorzem Baczewskim – zástupcem GŘ polského svazu Lewiatan) na kterých prezentovala pozice SP ČR k vybraným aktuálním tématům. Účast byla pokryta z hlediska komunikace na AJ i CZ webu SPČR a GŘ Dagmar Kuchtová poskytla BE citace a rozhovor pro jejich PR aktivity.